

Legnagyobb kincsünk, a víz
Ismeretterjesztő a jó csapadékvíz-gazdálkodási
gyakorlatokról

**Települési környezetvédelmi
infrastruktúra-fejlesztések**

a helyi vízkár veszélyeztetettség csökkentése
és a környezeti káresemények megelőzése érdekében.

axolotsolutions.com

Kömlőd csapadékvíz- elvezetésének fejlesztése

csapadékvíz záportározó kialakításával

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Kömlőd Község Önkormányzata a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program keretében **100 000 000 Ft** Európai Unió támogatás segítségével **megoldja a település csapadékvíz-elvezetését!**

Intenzív zápor esetén kisebb területeket érintő, de az **ott élőknek jelentős veszteséget okozó**, esetleg községi tulajdonban lévő létesítményeket (pl. utakat, átereszeket, stb.) megrongáló, vagy megsemmisítő események következhetnek be.

A mostanában jelentkező **extrém nagyságú és intenzitású csapadékvizeket az utcákban kialakított vízelvezető rendszerek nem tudják azonnal és gond nélkül levezetni**, hiszen a területre előírt gyakorisággal kell méretezni, tervezni az árkokat. Az egy-két éves gyakoriságra készített vízelvezető rendszer rendkívüli terhelés zavartalan elvezetésére nem képes. Ilyenkor az időszakos elöntés, és az ebből származó különböző károk bekövetkezése általában nem kerülhető el, és fel kell készülni a károk mérséklésére, és a rendkívüli helyzet időtartamának csökkentésére. E problémát kívánja kezelni az önkormányzat a csapadékvíz-elvezetés fej-

A településen megvalósul a **csapadékvizek rendezett és kártétel nélküli elvezetése**, a csapadékvíz okozta károk enyhítését célzó csapadékvíz-elvezetés fejlesztés.

A villámárvizek kialakulása során veszélybe kerülnek a Kömlődi vízfolyás mentén lévő kertek, a patakhoz közelebb eső gazdasági épületekben előntés során károk keletkeznek. A **csapadékvíz-elvezetés fejlesztéseként záportározó kialakítása valósul meg**, amely a Kömlődi vízfolyás jobb és balpartja menti, önkormányzati tulajdonú területet fogja érinteni.

Az igénybevett terület oldaltározós jellegű záportározó kialakítását tudja biztosítani. A két oldali záportározó töltő és leürítő zsilipekkel megoldja az előürítés problematikáját, mivel mindig csak az egyik tározó lesz feltöltve vízzel rekreációs célból és ezáltal a rendkívüli záporcsapadékot az egyik üres tározó fogadni tudja.

A **beruházás célja** az árvíz és belvíz által okozott helyi vízkár veszélyeztetettségének csökkentése, a természeti értékek védelme a károk enyhítésén keresztül, a települési alpinfrastruktúra vízkároktól történő megóvása, a létesítmények veszélyeztetettségének csökkentése és a jelentős anyagi károkat okozó csapadékvíz kivédése.

Miért fontos vizeink védelme?

Jelenleg Földünk teljes vízkészlete 1,4 milliárd km³. Noha a Föld felszínének közel háromnegyedet részét víz borítja, ennek a hatalmas vízmennyiségnek **csak egy része használható fel az emberiség számára**. Merthogy a teljes vízkészlet 97 %-át a tengerek, óceánok teszik ki. Jórészt tehát emberi fogyasztásra alkalmatlan.

A teljes vízkészletből mindössze 0,5 % bolygónk becsült édesvíz-készlete. Könnyebben érzékelhető e csekély mennyiség, ha elképzeljük, **ezer vízcseppből csupán 3 cseppnyi víz édesvíz**. Mi több, ennek is a kétharmad része fagyott állapotban van jelen^{1;2}.

Az eltűnő vízbázisok és a népességszám növekedése miatt bekövetkező **vízhiány sajnos már az emberiség jelentős részét érinti**. Félelmetes belegondolni, hogy 2025-re (a WHO előrejelzése alapján) az emberek mintegy fele vízhiányos területeken fog élni³.

W. P. Lab

VÍZKÉSZLETÜNK **3 %-A**
ÉDESVÍZ, ÉS ENNEK
KÉTHARMADA
FAGYOTT ÁLLAPOTBAN VAN

A vízhiány egyik oka a mindenki számára érzékelhető klímaváltozás. A **klímaváltozás hatásai Magyarországon** is éppúgy észlelhetők, mint a világ többi részén, sőt, hazánk sajnos a legmagasabb sérülékenységi területbe tartozik^{4;5}.

¹ Szalkay Csilla: Édesvízért folyó konfliktusok a világban és kialakulásuk lehetőségei Magyarországon, 2004

² Északmagyarországi Regionális Vízművek Zrt.: A Föld vízkészlete, letöltve: 2020.11.

³ Tóth Judit: Klíma-apokalipszis: 2025-re a Föld lakóinak 2/3-a vízhiánnyal küzd majd, 2016.12.11

⁴ The United Nations World Water Development Report, 2014

⁵ Környezeti Tanácsadó Irodák Hálózata (Kötháló): A klímaváltozás hatásai, következményei, és az alkalmazkodás lehetőségei, 2011

Szélsőséges időjárási jelenségek (pl. viharok, árvizek, földrengések, hurrikánok, hőség hullámok, erdőégések, aszályok, stb.) gyarapodnak, **kiszámíthatatlanná válik az időjárás**

Az invazív növényfajok és kártevők egyre ellenállóbbak, és ezzel **kiszorítják a haszonnövényeinket**

Termésvesztés, termés kiesés, paraziták okozta károk, ezáltal **költségesebb a gazdálkodás**

Az emberek számára veszélyes **betegségek, járványok** gyarapodnak, az UV-sugárzás erősödik, pollenek gyakrabban váltanak ki allergiát, a frontérzékenység erősödik

Egyes fajokat **fokozottan védenünk kell**, például a méheket a beporzás miatt

Lya_Cattel
Getty Images

Mindnyájan ismerjük a sokat hangoztatott hatásokat, mint a jégsapkák olvadása, vagy a tengerszint emelkedése. Azonban a klímaváltozásnak számos olyan közvetett hatása is van, amit itthon, akár saját kertünkben, közvetlen környezetünkben is tapasztalhatunk.

Mindazonáltal, **hazánk az édesvíz készlet szempontjából szerencsésnek számít** a világ sok más országához képest. Magyarország területe ugyanis nem tartozik a vízhiánnyal érintett térségek közé. Itthon egyelőre ismeretlen a korlátozott vízhozzáférés fogalma.

Éppen ezért sem feltétlenül érezzük égetően fontosnak a vizeink védelmét. Mégis az, hisz vizeink (az esővizet is beleértve) által összeköttetésben vagyunk. Földünk összes területével. **Vizeink szennyezése, pazarló használata visszafordíthatatlan károkat okozhat, az ivóvíz csak részlegesen megújuló erőforrásunk.**

Mindannyiunknak egyéni felelőssége, hogy tudatosan kezeljük a vízfogyasztásunkat, és odafigyeljünk vizeink állapotára. Erre számos lehetőségünk van, akár a mindennapi rutin, a mezőgazdasági tevékenységek, vagy a fogyasztói döntéseink részeként is. Már akkor is sokat teszünk a **víz pazarlás elkerüléséért**, ha csak annyi vizet használunk mosáshoz, főzéshez, mosakodáshoz, amennyi feltétlenül szükséges, illetve, ha a háztartásokban keletkező szürkevizet újrahasznosítjuk.

Ezen túl, úgy tervezzük a mezőgazdasági munkálatokat, kertjeink gondozását, hogy az a **lehető legkevesebb fölösleges vizet használja** föl, például a csepegtető öntözés előnyben részesítése, az esőztető öntözés elkerülése, az esővíz gyűjtése, kút fúrása a vezetékes víz használata helyett, a gyakoribb talajlazítás, talajtakarás, vagy a növényeink elhelyezése (lejtőhelyzet kihasználása, bakok létrehozása) által.

Good Housekeeping

Good Housekeeping

A **tudatos vízfelhasználás** része a vizeink védelme, a víztakarékos életmód folytatása, mások ösztönzése a tudatosságra, vagy akár bizonyos termékek vásárlásának csökkentése is. Hisz, vannak olyan termékek, élelmiszerek, amelyek előállításához nagymennyiségű vízre van szükség. Például, egy olyan hétköznapi termék esetében, mint a teafilter. Egy csésze tea előállításához ugyanis 40 liter vízre van szükség. A legvízigényesebb termék listáját azonban a marhahús vezet; egy kilójához nem kevesebb, mint 16 000 liter víz szükséges.

Miért fontos a lakosok számára a csapadékvíz-elvezetés fejlesztése?

Hogyan járulhatunk hozzá a fejlesztéssel érintett helyi lakosként a hatékony vízgazdálkodáshoz?

Jövőbeli víz okozta károk elkerülhetők

A vizek helyben tartása fontos környezetünk tisztasága és védelme, a vízpazarlás elkerülése, és a hatékonyabb vízgazdálkodás érdekében. A beruházással elkerülhetők a jövőbeli víz okozta károk, és csökkenthető azok kialakulásának kockázata.

Tisztább és biztonságosabb környezet

Tisztább és biztonságosabb környezetet és szebb utcaképet ad. Ehhez azonban szükséges az is, hogy a városlakók a megépült, megújított csatornarendszert rendeltetés szerint használják, és gondozzák annak környezetét.

Hatékonyabb vízgazdálkodás

Ösztöni a helyi lakosokat a gondozott utcakép megtartására, a környezet tisztán tartására, és a vizek helyben tartásának fontosságára. Ezzel együtt, a hatékonyabb vízgazdálkodás módjaira is, mint a csapadékvíz gyűjtése és felhasználása a háztartásokban, kertekben, amely pénztárcakímélő és környezettudatos.

Mindig **tartsuk tisztán** a víz-elvezető árkokat!

Ápoljuk az **utcaképet**!

Minél **kevesebb vizet igénylő gazdálkodást** folytassunk, például otthonunkban használjuk újra a háztartási vizet, összegyűjtött esővízzel öntözzünk, vagy takarjuk a talajt a párologtatás csökkentése érdekében!

Ne öntsünk folyékony hulladékot, esetleg veszélyes hulladékot (permetlé, takarítószer stb.) az árokba, mert ez jelentős környezetszennyezést okozhat!

Ne gyomirtózzuk a csatornapartokat, rézsűket, mert a növényzet nélkül a csatorna könnyebben bemosódik, és a vízszállító képesség jelentősen csökkenhet!

Proactive Cleaners

**A projekttel, illetve a tervezett szemlé-
letformálási akcióval kapcsolatban
kérdés esetén az alábbi elérhetőséghez
fordulhatnak:**

**KÖMLŐD KÖZSÉG
ÖNKORMÁNYZATA**

<https://komlod.hu/>

2853 Kömlőd, Szabadság út 9.

Tel.: (34) 470 512

SZÉCHENYI

